

Nieuwsbegrip Extra

Met enige regelmaat ontwikkelt Nieuwsbegrip in opdracht van bedrijven of maatschappelijke organisaties een speciale themales. Bedrijven die ons vragen om zulke lessen te ontwikkelen doen dit vaak in het kader van 'maatschappelijk verantwoord ondernemen', ideële organisaties brengen via de les het maatschappelijke onderwerp waarop zij zich richten onder de aandacht.

De Nieuwsbegrip Extra-lessen worden betaald door de externe opdrachtgever. De inhoud van de lessen wordt echter ontwikkeld door en valt volledig onder verantwoording van de Nieuwsbegripredactie.

Handleiding niveau A

Vooraf

Deze les is ontwikkeld in opdracht van het Veteraneninstituut. Via het project *Veteraan in de klas* verzorgen zij (vanaf groep 7/8) gastlessen van veteranen op scholen, in zowel het basis- als voortgezet onderwijs.

Lesoverzicht

Onderwerp	Overleven in de natuur (veteranen)
Opdracht 1	Tekst lezen en vragen stellen
Opdracht 2	Een hoofdpuntenschema maken
Opdracht 3	Vragen over de tekst beantwoorden
Opdracht 4	Zelf water filteren
Clib-score	Functioneringsniveau begrijpend lezen M6M7

Materiaal

Voor elke leerling:

- de tekst *Hoe overleef je in de natuur?* (niveau A);
- bijbehorende opdrachten voor niveau A;
- voor opdracht 4: lege plastic fles(sen), glazen pot(en), scharen, stenen groot en klein, zand, watten, water uit de natuur (regen- of slootwater);
- Voor abonnees van Nieuwsbegrip: het stappenplan met woordhulp (op de website bij Basismateriaal, tabblad Stappenplannen).

Opdrachten

Werkwijze

OPDRACHT 1

klassikaal/
drietallen

Modellen

Voorspellen, tekst lezen en vragen stellen

1. Bekijk met de leerlingen de buitenkant van de tekst: de titel, tussenkopjes en de foto's met ondertekening. Voorspel wat het onderwerp van de tekst is en wat de tekst de leerlingen over dit onderwerp gaat vertellen.
2. Lees en bespreek gezamenlijk de uitleg. Doe hardop denkend voor hoe u bij de inleiding van de tekst een vraag bedenkt.
Bijvoorbeeld: *Waarom werken Nederlandse soldaten eigenlijk vaak in andere landen?*
3. De leerlingen lezen vervolgens in drietallen de tekst actief. Elke leerling leest een deel van de tekst. Wanneer de leerlingen een vraag hebben bij de tekst, noteren zij een vraagteken in de kantlijn van de tekst.
4. Na het lezen bedenken de leerling bij elk stukje tekst twee vragen. De vraagtekens die zij tijdens het lezen in de kantlijn hebben genoteerd zijn een handig hulpmiddel.
5. De groepjes wisselen hun vragen uit en proberen elkaars vragen te beantwoorden.
6. Tot slot bedenken de leerlingen twee vragen die zij aan Damon zouden willen stellen. Dit mogen allerlei soorten vragen zijn: over zijn werk bij Defensie, zijn persoonlijke leven, hobby's etc.

OPDRACHT 2

drietallen/
individueel

Sleutelschema

Een hoofdpuntenschema maken

De leerlingen gebruiken de tekst om het hoofdpuntenschema in te vullen.

Antwoorden: Zie **antwoorden** achteraan deze handleiding.

OPDRACHT 3

individueel/
drietallen

Vragen over de tekst beantwoorden

Laat de leerlingen in drietallen de vragen beantwoorden.

Bespreek de antwoorden klassikaal na.

Antwoorden: Zie **antwoorden** achteraan deze handleiding.

OPDRACHT 4

individueel/
groepjes

Zelf water filteren

De leerlingen doen een proefje: ze filteren zelf water. Bekijk eventueel hier het filmpje van Schooltv:

<https://www.schooltv.nl/video/water-schoonmaken-hoe-kun-je-zelf-water-schoonmaken/> (01:50)

Antwoorden

OPDRACHT 2

Zorg dat je niet opvalt	Zorg voor schoon drinkwater	Zorg voor vuur
<p>Waarom is het belangrijk?</p> <p>Anders ziet de vijand je snel.</p>	<p>Waarom is het belangrijk?</p> <p>Mensen kunnen niet zonder water overleven.</p>	<p>Waarom is het belangrijk?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Om water te koken. 2. Om weten te koken. 3. Om je kleding te drogen. 4. Om je warm te houden. 5. Om je te beschermen tegen wilde dieren.
<p>Hoe zorg je ervoor?</p> <p>Draag kleding die dezelfde kleuren heeft als de omgeving.</p>	<p>Hoe zorg je ervoor?</p> <p>Graaf een kuil (grondwater) of vang regenwater op in plastic. Filter en kook het water.</p>	<p>Hoe zorg je ervoor?</p> <p>Gebruik lucifers als je die hebt. Heb je die niet? Wrijf dan droge stro of mos snel tegen elkaar tot het vuur wordt.</p>

OPDRACHT 3

1. een veteraan = een Nederlandse soldaat die in het buitenland heeft gewerkt
2. Denk bijvoorbeeld aan vogels (zoals vrouwtjes eenden), wandelende takken, etc.
3. B. Irak
4. B. Zin II is waar.